

ISSN 1400-5719

Rapport RL 2000:27

***Olycka med flygplanet SE-EYA
på Borås/Viared flygplats, O län,
den 1 maj 2000***

Dnr L-028/00

SHK undersöker olyckor och tillbud från säkerhetssynpunkt. Syftet med undersökningarna är att liknande händelser skall undvikas i framtiden. SHK:s undersökningar syftar däremot inte till att fördela skuld eller ansvar.

Det står var och en fritt att, med angivande av källan, för publicering eller annat ändamål använda allt material i denna rapport.

Rapporten finns även på vår webbplats: www.havkom.se

2000-09-18

L-028/00

Luftfartsverket

601 79 NORRKÖPING

Rapport RL 2000:27

Statens haverikommission har undersökt en olycka som inträffade den 1 maj 2000, på Borås/Viared flygplats, O län, med ett flygplan med registreringsbeteckningen SE-EYA.

Statens haverikommission överlämnar härmed enligt 14 § förordningen (1990:717) om undersökning av olyckor en rapport över undersökningen.

Ann-Louise Eksborg

Monica J Wismar

Henrik Elinder

Rapport RL 2000:27**L-028/00**

Rapporten färdigställd 2000-09-18

<i>Luftfartyg: registrering, typ</i>	SE-EYA , Piper PA-25-235
<i>Klass, luftvärdighet</i>	Normalklass, gällande luftvärdighetsbevis
<i>Ägare/Innehavare</i>	Borås Segelflygklubb, Box 336, 501 06 Borås
<i>Tidpunkt för händelsen</i>	2000-05-01, kl. 12.45 i dagsljus <i>Anm:</i> All tidsangivelse avser svensk sommartid (SST) = UTC + 2 timmar
<i>Plats</i>	Borås/Viared flygplats, O län, (pos 5741N 1250E; 172 m över havet)
<i>Typ av flygning</i>	Privat
<i>Väder</i>	Enligt SMHI:s analys: vind 120°/10 knop med möjlig byighet, sikt > 10 km, molnmängd 5–6/8 på hög höjd, temp./daggpunkt +15/+9 °C, QNH 1025 hPa.
<i>Antal ombord: besättning</i>	1
<i>passagerare</i>	–
<i>Personskador</i>	Inga
<i>Skador på luftfartyget</i>	Betydande
<i>Andra skador</i>	Inga
<i>Föraren:</i>	
<i> ålder, certifikat</i>	52 år, A
<i> total flygtid</i>	375 timmar, varav 54,5 timmar på typen
<i> flygtid senaste 90 dagarna</i>	1 timme, varav 10 minuter på typen
<i> antal landningar</i>	3, varav 1 på typen
<i> senaste 90 dagarna</i>	

Statens haverikommission (SHK) underrättades den 1 maj 2000 om att en olycka med ett flygplan med registreringsbeteckningen SE-EYA inträffat på Borås/Viared flygplats, O län, samma dag kl. 12.45.

Olyckan har undersökts av SHK som företrätts av Ann-Louise Eksborg, ordförande, Monica J Wismar, operativ utredningschef, och Henrik Elinder, teknisk utredningschef.

Undersökningen har följts av Luftfartsverket genom Klas-Göran Bask.

Händelseförlopp m.m.

Föraren tränade starter och landningar och kom in för den andra landningen på gräsbanan 04. På finalen, när höjden över banan var 10–15 meter, såg han att den indikerade farten plötsligt minskade från ca 80 knop till strax under 60 knop. Han försökte att öka farten genom att sänka flygplanets nos men det gav inget märkbart resultat. Han ökade då motoreffekten men lyckades inte att öka farten och få upp nosen innan landstället slog hårt i marken. Vid islaget brast landställets stötdämpare varvid stället vek sig och flygplanet hamnade på buken. Föraren skadades inte och kunde själv lämna flygplanet.

Skador uppstod bl.a. på flygplanets propeller, motorinstallation, landställ och vingframkanter.

Före flygningen noterade föraren att bana 04 hade sidvind från höger men att vinden var stadig. Efter flygningen upplevde han att vindstyrkan hade ökat och blivit byig.

Föraren hade i december 1999 förnyat sitt certifikat efter drygt fem års uppehåll i sin flygning. Han hade därefter flugit knappt en timme med flygplanstypen Piper PA-28. Den aktuella flygningen avsåg en förnyad typin-flygning på Piper PA-25 som är ett förhållandevis stort enmotorigt flygplan. Typen är ensitsig och försedd med sporrhjul samt används ofta för segelflygbogsering.

Utlåtande

Olyckan orsakades av att föraren hade otillräcklig fartkontroll vid landning i byig sidvind. Bidragande har varit förarens bristande flygtrim.

Rekommendationer

Inga.